

Johannes Yrttiaho vas

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä avustuksiin ammatti-laisten palkkaamiseen, ryhmäkokojen pienentämiseen ja lapsen tarpeiden mukaisen tuen vahvistamiseen (50 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Elokuun alussa 2022 voimaan astunut varhaiskasvatuslain muutos vahvistaa lapsen oikeutta varhaiskasvatuksen tukeen ja lisää inklusiiviset toimintaperiaatteet varhaiskasvatuksen tavoitteisiin lain 3 §:ään. Lakimuutoksella pyritään lisäämään tuen oikea-aikaisuutta ja lasten yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksen tukea koskien. Jatkossa tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen tukipalveluista tehdään hallintopäätös varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa olevassa kunnassa. Sekä uudistunut laki että siihen pohjautuva valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet korostavat varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin inklusiivisuutta sekä lasten oikeutta saada tukea varhaiskasvatuksessa viipymättä. Erilaisten selvitysten (Heiskanen et al.: Kehityksen ja oppimisen tuki sekä inklusiivisuus varhaiskasvatuksessa. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:13) mukaan varhaiskasvatuksen tukitoimien saatavuuden ja laadun vaihtelevuus on asettanut lapset eriarvoiseen asemaan. Lisäksi käytössä olevia tuen malleja sovelletaan alle kolmivuotiaiden lasten kohdalla harvoin, vaikka ennalta ehkäisevän ja varhaisen luonteen mukaisesti tuen tarpeiden tunnistaminen ja tuen aloittaminen tulee tehdä heti, kun sille todetaan olevan pienikin tarve.

Oikea-aikaisella, lapsen tarpeiden mukaisella tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla ehkäistään lapsen ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista sekä riskiä syrjäytyä. Tukitoimet varhaiskasvatuksessa on aloitettava välittömästi, kun tuen tarve huomataan. Tuen saannin ehtona ei saa olla lapsen mahdollinen diagnoosi, lausunto tai tutkimukset.

Varhaiskasvatusta järjestetään ja kehitetään inklusioperiaatteen mukaisesti, jolloin kaikilla lapsilla on oikeus osallistua yhdessä varhaiskasvatukseen esimerkiksi tuen tarpeista, vammaisuudesta tai kulttuurisesta taustasta riippumatta. Inklusiivisen arvoperustan mukaisesti pedagogisen tuen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ensisijaisesti käyttää toimintatapoja, joissa lapsen tarvitsema tuki toteutuu osana vertaisryhmää.

Varhaiskasvatuslain muutosten mukaisen tuen vahvistaminen on käytännössä vaikeaa johtuen varhaiskasvatuksen henkilöstöpulasta ja liian suurista ryhmäkoista. Varhaiskasvatuksen ammatillaisia on ryhmissä liian vähän lasten tarpeisiin nähden. Ryhmien käyttöaste nousee liian suureksi, eikä edes varhaiskasvatuslain mukainen suhdeluku (aikuinen/lapsi) aina toteudu. Varhaiskasvatuskin muutoksen myötä hallinnollinen työ on niin ikään lisääntynyt, mikä osaltaan vähentää kasvatustyöhön ja tukeen käytettävissä olevaa resurssia lapsiryhmissä. Lapsen tarpeiden

Talousarvioaloite TAA 34/2025 vp

mukaisen tuen toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa tarvitaan lisärahoitusta varhaiskasvatuksen ammattilaisten palkkaamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 50 000 000 euroa momentille 29.10.20 avustuksiin varhaiskasvatuksen ammattilaisten palkkaamiseen, ryhmäkokojen pienentämiseen ja lapsen tarpeiden mukaisen tuen vahvistamiseen.

Helsingissä 3.10.2025

Johannes Yrttiaho vas